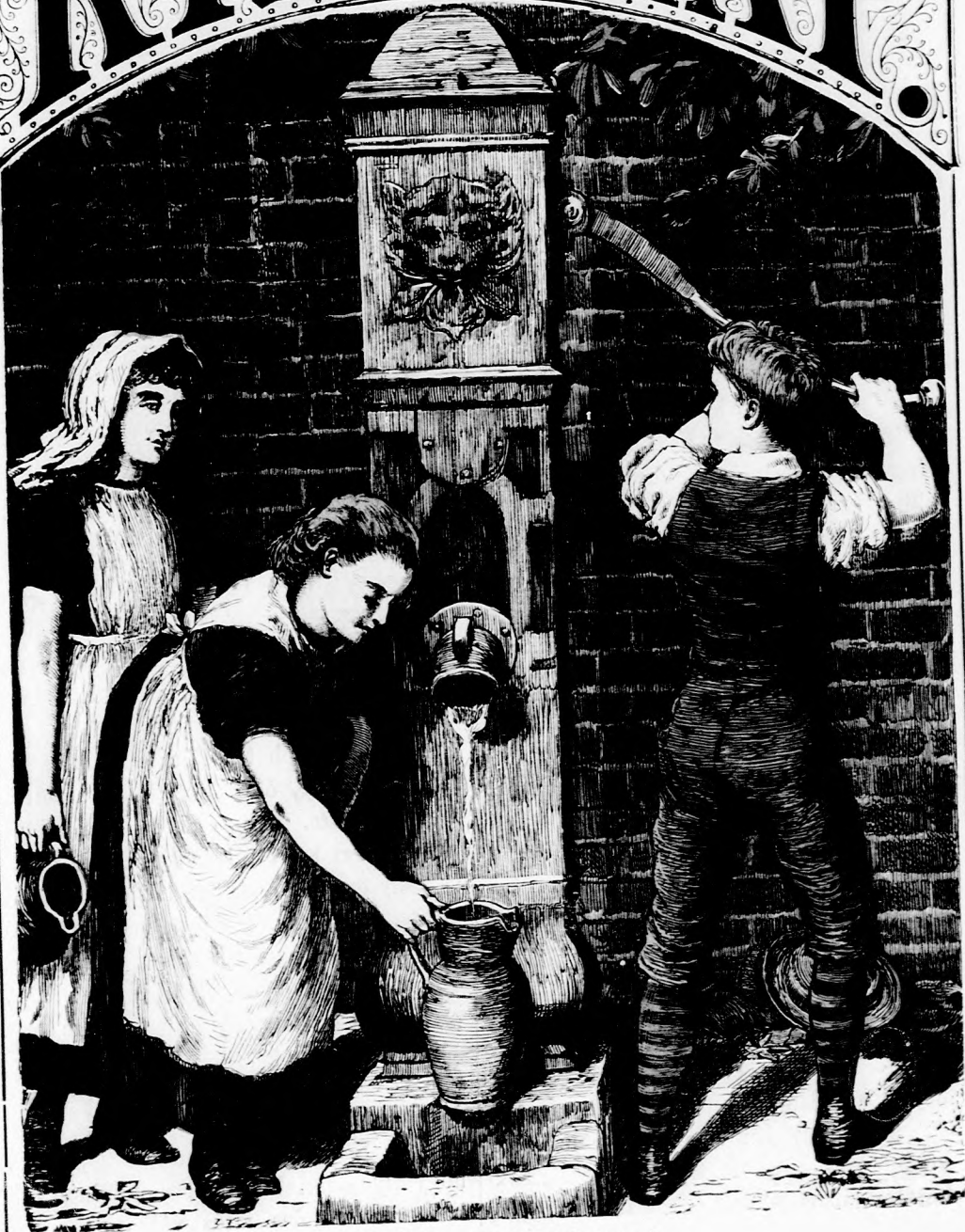

KIS LAP

A KUTNÁL. (Lásd a 326. lapon.)

KÁPOSZTA GYURKA.

— Tréfás mese. —

(III. folytatás.)

ITÉZÜL védelmezte magát sokáig, de emberei egymás után elesetek a kemény csatában, a katonák már egészen a barlang torkához értek és itt már csak Gyurka harczolt, míg az öreg rablóvezér hátrább állott. Mikor Gyurka látta, hogy már minden veszve van, azt kiáltá az öreg rablóvezérnek:

— Meneküljön, apám, majd én addig feltartóztatom az ellenséget!

— Nem, nem! szólt az öreg rablóvezér. Menekülj te, te még fiatal vagy. Én öreg vagyok, én már meghalhatok. Menekülj gyorsan!

— Azt nem teszem! Megfogadtam, hogy el nem hagyom soha. A háladatosság a legfőbb kötelesség.

Tovább harczolt tehát, de egy katona csakhamar lelőtte az öreget, ki haldokolva ezt kiáltá:

— Én meghalok! Menekülj fiam!

Egy katona ezt hallván, nagy diadalal kiáltá:

— Elesett a rablóvezér! Meghalt Káposzta Gyurka!

— Nem halt meg, itt vagyok még én!

A katonák azonban azt hitték, hogy az öreg volt a rettegett vezér s az ifju csak a fia. A tisztt tehát, aki a katonákat vezette, így szólt:

— Katonák, ezt a fiut élve kell elfognunk, ez a vezér fia!

Csakhogy ezt megtenni nem volt könnyű dolog, mert Gyurka ugyancsak hatalmasan védelmezte magát. Már több

sebet kapott és mégsem akarta magát megadni. A tisztt bámulta az ifju vitézségét és végre maga állt ki ellene, de ő sem bődögült, sőt ugyancsak kemény vágást kapott. Végre azonban a katonák minden oldalról megrohanták, földre tiporták és megkötözték. Ekkor a tisztt így szólt:

— Vigyázzatok reá és ápoljátok jól. Meglehet, hogy a király megkegyelmez neki, ha megtudja, milyen ritka hős ez az ifju.

Köcsira emelték Gyurkát és bevitték a városba; mindenki azt hitte, hogy az elesett öreg vezér volt a rettegett Káposzta Gyurka s ez csak a fia. A tisztt, aki elfogta, jelentést tett a királynak, elmondta, milyen vitéz ez az ifju s hogy ha jó utia térne, bizony érdemes volna megkegyelmezni neki. De a király így felelt:

— Eszem ágában sincs kegyelmet adni! Minél bátrabb és vitézebb az ilyen fickó, annál veszedelmesebb. Föl kell akasztani!

Gyurkát tehát halálra ítélték és mi tagadás benne, ő bizony ezt a büntetést megérdemelte. Az emberek sajnálták ugyan, mert hallották, hogy nagyon fiatal és hogy öreg apját mily hősiesen védelmezte, ez pedig szép dolog, még ha rabló teszi is. Gyurka azonban nyugodtan várta a halált és midőn a vesztőhelyre vitték, így szólt a tiszthez, aki elfogta volt:

— Sajnálom, hogy megsebesítettem... de kénytelen voltam magamat védelmezni.

— Sebaj! Sokkal inkább sajnálom, hogy ilyen fiatalon kell meghalnod. A hadseregnek jeles vitéz válhatott volna

belőled. Kár, hogy nem lettél becsületes ember!

— Szívesebben meghalok, mint hogy becsületes ember legyek! felelé Gyrurka hevesen.

A tiszt pedig nevetve mondá:

— Csodálatos, hogy annyira utálsz a becsületes embereket. Pedig lásd, én is becsületes ember vagyok és nincs okom sajnálni. No de most már mindegy. Ha még van valami kívánságod, szólj, szívesen megteszem, ha lehet.

Gyurka meglepetve nézett a tisztre s így szólt:

— Hogyan? Én önt megsebesítettem és mégis jót akar tenni velem? Hogy lehet az?

— Azt te persze nem érted, mert nem úgy neveltek. Én azonban megszerettelek, mert láttam, milyen vitéz vagy és milyen hiven védted atyádat.

— Ez csak kötelességem volt.

Ezután megindultak a vesztőhely felé. Sok nép gyűlt az utcákra, mindenki látni akarta a híres rablóvezér fiát; Gyurka pedig mindeddig nem mondta meg, hogy tulajdonképen ő volt az a rettegett vezér; nem akarta, hogy ez az örömük meglegyen.

Történt azonban, hogy mikor Gyurkát a vesztőhelyre kísérték, a király és a királyfi is az ablakhoz léptek, mert ők is látni akarták a vitéz rablófiút. A királyfi azonban, amint Gyurkát megpillantotta, hangosan kiáltá:

— Hiszen ez az az ifju, aki életemet megmentette!

Mindnyájan meg voltak lepve s a királynak ez semmikép sem volt kedvére,

mert nem akart a fogolynak megkegyelmezni. A királyfi azonban nem hagyta abba a dolgot, hanem hevesen kiáltá:

— Ő az én megmentőm, nem szabad meghalnia! Felsőges atyám megígérte, hogy megkegyelmez életem megmentőjének — a király nem szegheti meg szavát!

Ez persze igaz volt s így a király kénytelen-kelletlen beleegyezett, hogy rögtön siessen futár az elítélt után, jelentse ki, hogy kegyelmet kapott s azután vezesse őt ide a király elébe. Ez megtörtént és Gyurka azonnal megismerte a királyfit, de még csak nem is köszönt neki, mert még mindig boszantotta, hogy akkor az erdőben olyan büszke volt. A király pedig így szólt:

— Te megmentetted fiam, ezért tehát én is megkegyelmezek neked. De meg kell ígérned, hogy ezentul becsületes ember leszel.

— Az nem leszek soha! felelt Gyurka boszusan.

A király már megint meg akart haragudni, de fia közbelépett és így szólt:

— Bizd csak reám, felsőges apám uram! Add őt nekem, hadd legyen az én szolgám!

A király beleegyezett s a királyfi aztán így szólt Gyurkához:

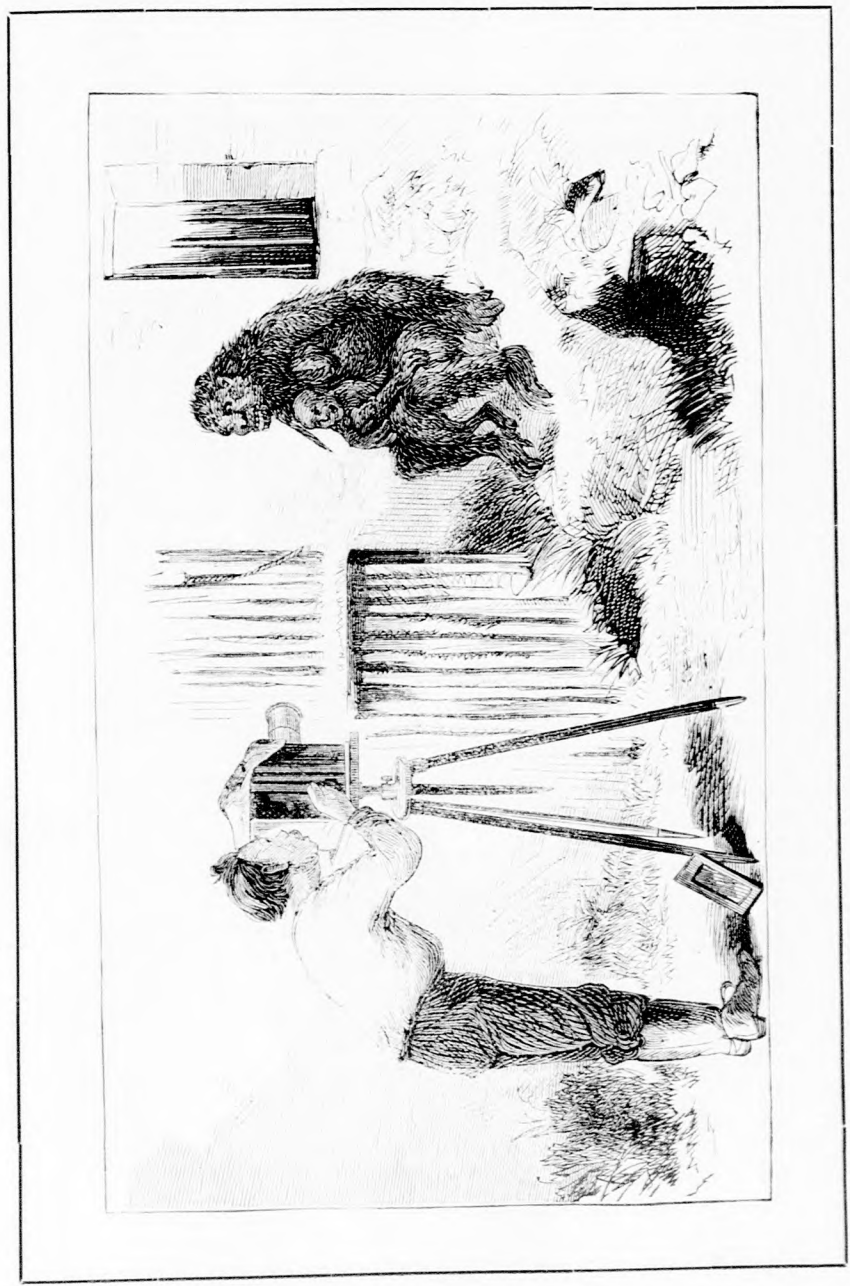
— Hallottad, hogy a király nekem adott tégedet. Az én kérésemre kegyelmezett még életednek, most tehát ígérd meg, hogy nem leszel többé rabló.

— Isten neki, életem megmentője vagy, tehát ígérem, hogy nem leszek többé rabló — bár ez bizony keserves fogadás, felelt Gyurka.

(Folytatása a 326. lapon.)

A MAJMOKRÓL. Az eleven hű. (Lásd a 332. lapon.)

A MAJMKRÓL. Majom fényképezése. (Lásd a 332. lapon.)

(Folytatás a 323. laphoz.)

— Mindössze azt kívánom, hogy ne ölj és ne rabolj többé és hogy meg ne szokjél. De aztán meg is tartsd ám szavadat.

— Soha sem szegtem meg adott szavamát, felelt Gyurka büszkén. Különben is a háladatosság a legfőbb kötelesség, soha sem fogom elfelejteni, hogy megmentettél a csufos haláltól.

A királyfi ezután levétette Gyurka kezéről és lábáról a nehéz rabláncokat, és szép ruhába öltöztette, mint többi inasait. Az nem nagyon tetszett, ugyan Gyurkának, hogy inasnak kell lenni, de valahogy mégis csak belenyugodott, mert belátta, hogy egy kis áldozatot mégis csak megérdemel az, ha az ember elkerülheti a halált.

(Folytatása következik.)

TEMETÉSI SZERTARTÁS AZ ARABOKNÁL.

(Képpel a 328—329. lapokon.)

A KÜLÖNBÖZŐ népeknek, melyek a földön élnek, nagyon különbözők a szokásaik, ünnepéleik is: örömeiket, szomorúságokat más-más módon szokták nyilvánítani s nem helyes valamely idegen nép szokását, azért mert furcsa, nevetni vagy éppen gúnyolni, mert a mi szokásainkat meg amaz idegen népek találják különösnek.

A mai rajzon a meleg égöv alatt élő arabok egyik szomorú szertartását látjuk, azt, midőn valamely kedves halott sírja mellett imádkoznak. Ilyen alkalommal a dervisek — azaz szerzetes papok — főnökükkel együtt kivonulnak a temetőbe s ott a sír előtt két sorba állanak. **A** sejk, vagyis a szerzetesek főnöke, a sírral szemben leül a földre és halk hangon elmondja a halottas imát, mely alatt a dervisek fejüket folyton jobbra-balra taktusban lóbálva, mindig ezt kiáltják: »Allah! Al-

lah! azaz »Isten«! Minél tovább halad a sejk az imában, annál gyorsabban mozognak a dervisek s annál sürűbben kiáltozzák Allah nevét, míg végre az ima végét ér.

Ekkor az elhunyt hátramaradt családtagjai ételt hoznak elő, rizst, tejet s halotti tort — lakomát — rendeznek. Az ételéből pedig egy egy adagot bebocsátanak a sírba is a halott számára, mintha még ez is élvezhető. Mikor a lakomának vége, a szomorú gyülekezet szétszlik és ünnepélyes csöndben hazamegy.

A K U T N Á L.

(Képpel a czimlapon.)

MELEG van, meleg van,
Gyorsan el a kutra!
Öblös korsóinkba
Merd a vizet, Gyurka!

A ház népe szomjas,
Vizet vigyünk neki!
Nincs, a szomjat ami
Jobban enyhítheti.

Ha hogy két korsóval
Kevés: vigyünk tizzel,
Minek fukarkodni
A hűsítő vizzel?

Csak merítsed egyre!
Örül majd az Eszti
Ha a kicsiny kádban
Mama megfereszti.

Kis Értesítő.

Az *Kis Lap* olvasóinak szép koszorujából a halál ismét elragadt egy virágot. A ronszóló torkokob (a gyilkos diphteritis) áldozata lett május hó 2-án Szabadkán, a 11 éves **Kiszely István**: szüleinek, testvéreinek öröme, ki, mint a gyászjelentés kiemeli: »annyi szép reményt vitt a sírba magával«. Szenteljünk mi is egy fohászt emlékének. Legyen könnyű neki a föld, mint volt könnyű ő a földnek!

MIÉRT SÓS A TENGER?

— A mama meséje. —

Elmondja Nagy Angyal Flóricza.

EGEN igen régen élt egyszer egy szegény özvegy asszony, kis unokájával egy városkában. Bizony szegényesen éltek egy kis házikóban. Nyáron mindenféle gyógyfűveket, gyökereket szedgettek össze, s az öreg anya azokból gyógyszereket főzve, a köznépét gyógyította és abból éltek. (Talán tudjátok, kis barátaim, hogy a köznép még most is oly babonás, hogy jobban hisz az ugy nevezett javas asszony, mint a tanult és ügyes orvosok gyógyításában; hát még az akkori a régi, nagyon régi időben!) Így tehát csak eléldégéltek s a szegény özvegy asszonynak szeme fénye, mindene az ő kis unokája, a kis Mariska volt; dédelgette, kényeztette, s magától mindent megvont, csak hogy a kis leányka semmiben hiányt ne szenvedjen.

Egyszer a városkában valami járványos betegség ütött ki s különösen a gyermekekből szedte áldozatait; egy előkelő

városi polgárnak egyetlen gyermeke is megkapta ezt a betegséget épen akkor, midőn javas asszony unokája is abban feködött. A javas asszonyt elhívták oda is; de fájdalom azért a gyermek meghalt, a szegény asszonyé pedig meggyógyult.

Nagy lett erre a lárma; a szülők, kiknek gyermekek meghalt, most mind a szegény asszonyt okozák vesztességökért, sőt épen azt állították, hogy az utolsó áldozat, a gazdag polgár egyetlen gyermeke árán vásárolta meg saját kis unokája életét, tehát az öreg asszony házára rontottak, ablakait kövekkel bevették és őt magát meg akarták kövezni.

Szerencséjére egy fiucska ólálkodott a ház körül, kivel igen sokszor tett jót, mert habár szegény volt, tehetsége szerint segített, a hol lehetett. E kis fiu hallván a közelgő emberek zaját, elfutott jóltevőjéhez, ki akkor is épen gyógyfűveket szedett kis unokájával, mert gyönyörű nyári est volt, valóságos üditő séta a kis lábba-dozó Mariskának.

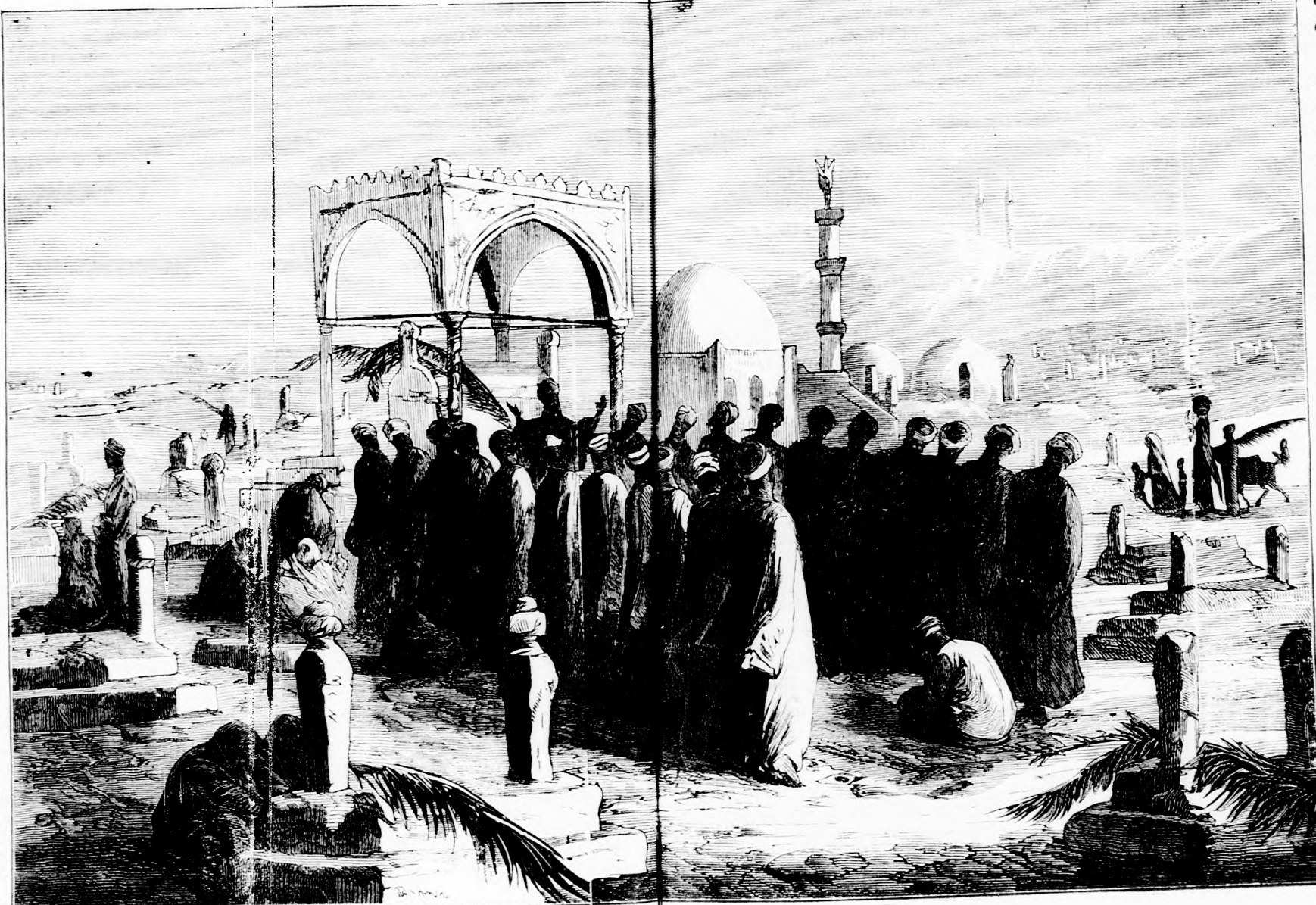
A fiu elbeszélte a szegény özvegy asszonynak, hogy meg akarják ölni; kérte hogy szökjék el a városból, mert azzal vádolják, hogy ő az oka a gyermekek halálának, tehát bármennyire rejtőznék is: ha itt marad, megtalálják.

Midőn a felbőszült emberek nem találták a kit kerestek, mindent össze rontottak s csak akkor távoztak, mikor már nem találtak több pusztítani valót. Ekkor a jó fiu s az öreg asszony kis unokájával haza mentek. Itt az öreg asszony így szólt:

— Kedves fiam, te életemet mentetted meg, ezt soha nem hálálhatom meg

néked eléggé. Nem magamért, mert én már ugy is öreg vagyok, hanem szegény kis Mariskámért, kinek sinkije sincs e világon s kit nem szeretnék ily gyöngé, kicsiny korban árvaságban hagyni. Ime, itt van egy kis daráló, ezt egyszer én is úgy kaptam egy tündértől, akinek valami szolgálatot tettem; kis Mariskámnak akartam hagyni, de most megválok tőle s neked adom, azzal a kéréssel, hogy ha megtalálnék halni, ne hagyd el kis unokámat. Ennek a darálónak csak azt kell mondanod: »kedves darálóm, darálj nekem ruhát, — ételt, — pénzt« vagy bármit s addig fog darálni, míg azt nem mondd neki: »ne fáradj tovább, kis darálóm!« mire azonnal megáll. De jól vigyázz, mert bármi mást mondj neki, nem hallgat reád.

A fiu megköszönte szépen és elbucszva a szegény özvegy asszonytól, hazament, mert neki is volt egy szegény édes

TEMETÉSI SZERTARTÁS AZ ARABOKNÁL. (Lásd a 326. lapon.)

anyja, kinek aztán eldicsekedett drága kincsével, amelyet kapott. S csakugyan a kis darálóval a szerencse is beköszöntött

hozzájuk. Elmentek egy más városba s ott a fiu kereskedést nyitott, s oly jól ment a dolga, hogy néhány év mulva szülő városába is eljutott a hirtel gazdagságának és becsületességének; mert a kis daráló mindenféle szép szöveteket, ékszereket, egy általán mindent előállított, úgy hogy már számos hajóval küldözte portékáit a világ minden kikötőjébe.

Szülő városában élt pedig egy dolgkerülő roszifju, hajdani tanultársá, ki semmikép sem boldogult; mert ha volt pénze, elköltötte, ha nem volt, hát koplalt, vagy valami csinyen törte az eszét, de nem dolgozott. Ez utána járván a gazdag fiatal kereskedő dolgának, kisütötte, hogy rendkívüli gazdagságának valami titka van, s összefüggésben van az egykori jahaszszony eltűnésével.

Az irigységtől ösztönözve elhatározta tehát, hogy addig nem nyugszik, míg a titoknak nyomába nem jut.

Elutazott tehát abba a városba, ahol a mi ifjunk lakott, meglátogatta őt, panaszkodott a sors mostohasága ellen, s kérte, fogadná magához segédnek. Oly szívrehatóan tudott beszélni, hogy a jó ifju megfogadta s haza vezetve, bemutatta anyjának és egy leánykának, akit testvérijének nevezett, aki pedig a javas asszony kis unokája volt, mert már az öreg asszony régen meghalt és az ifju, fogadásához híven, magához vette s testvériként szerette a kis Mariskát. Boldogul is éltek. Ha portékájuk elfogyott, az ifju egy-egy éjjel dolgoztatta a bűvös darálót s reggelre minden raktárak tele volt szebbnél szebb árukkal. Az új segéd, bármint kémlélődött, nem jött rá barátja titkára.

Egyszer egy gazdag fejedelem meghallva, hogy a legszebb szövetek és ékszerek ezen ifju kereskedéséből valók, rendeltetett nála mindenféle drága szöveteket, hermelint és ékszert. Az ifju elfeledkezve szokott elővigyázatáról, nem nézett jól körül a szobában, pedig az álnok barát ott volt elrejtőzve. Elővette kis darálóját s kérte: »kedves darálóm, darálj nekem szép szöveteket, hermelint, s ilyen meg ilyen ékszert«, — mire a daráló csak darált, darált, a sok szép szövet s drágaság csak úgy hevert a szobában. Az elrejtőzött segédnek pedig a csodálkozástól elállt a szeme-szája is, úgy hogy nem figyelt arra, mit mondott gazdája a kis darálónak, midőn megszűnt darálni. Mindig csak az forgott az eszében, mily módon ejtse birtokába a kis darálót, mert

hogy bármi áron is megszerzi, azt elhatározta — megfélelkezve a sok jóról, a mit barátja és gazdája vele már évek óta tett.

Az alkalom nem késett sokáig, mert a fejedelem, a ki a sok drágaságot megrendelte, azt kívánta, hogy az ifju magamenn el hozza a portékával.

Fölrakták tehát egy nagy hajóba a portékát és elutaztak; bármint kérte az ifju kereskedő barátját, hogy maradjon otthon, ez nem maradt, azt mondván:

— Nem engedhetem, hogy oly sok drágasággal egyedül utazzál, ki tudja mi baj érhetne!

Pedig az volt ezéja, hogy barátját, jóltevéjét megrabolja. Alig voltak egy-két nap a tengeren, egyszer korán reggel fölhívta barátját a födélzetre, hogy nézzék együtt a nap felköltét; ez semmi rosztat sem látva, fölment vele s midőn a gyönyörű látványba merült, a gonosz barát hátulról beletaszította a tengerbe.

Most első dolga volt a drágaságokat elosztani a megvesztegetett hajó népe között; magának csak a kis darálót keresték a sok portéka közül. A matrózok nevettek, hogy csak a kis darálót tartotta magának; de ő nagy dicsekedve elbeszélte nekik: hogy ha tudnák mily csodás tulajdonsága van e kis darálónak, nem nevetnének rajta. És hogy megmutassa, mily csoda-eszköz ez a kis daráló, azt kérde tőlük: mire volna jelenleg legnagyobb szükségük? Mialatt tanakodtak, előjött a hajó szakácsa és sőt kért a hajógazdától, erre az álnok barát hirtelen azt mondta a kis darálónak: »kedves darálóm, darálj sőt.« Rögtön darált, csak úgy hullott a só a kis darálóból; utóbb már

mondták a hajósok, hogy elég már a só, szüntesse be a darálást. A gonosz ifju mondogatta is a kis darálónak »elég már, »ne darálj többet! Nem kell több só! Állj meg!« De ez nem használt, a daráló csak darált tovább annyira, hogy a tömérdék só már sülyesztelni kezdte a hajót; látták, hogy ha ez így tart, még egy fél napig okvetlenül elsülyednek. Kezdték tehát ütni a darálót de az sem használt; ekkor a drágaságot bele dobáltak a tengerbe, hogy legalább életüket megmentésék; mind hiába! Utóbb a hajósok, midőn látták, hogy semmi remény sincs többé a hajó megmentéséhez, az ifjut, aki mind e bajnak okozója volt, s aki most keserü könyeket hullatott elkövetett bűntette miatt, a hajó árboczához kötözék, ők maguk mentő csónakokba ugráltak a már sülyedni kezdő hajóról s még onnan is átkozták a csábitót, mert ők is bűnrészesek voltak a derék ifju kereskedő halálában s most minden vagyonuk elvesztésében csak Isten igazságos büntetését látták.

A darálócska pedig csak folyvást darálta a sót, a hajó mind mélyebbre, mélyebbre sülyedt a roppant teher alatt és az álnok barát, aki megkapta méltó büntetését, csak hullatta keserü könyeit, de mind hiába, mert néhány percz mulva a hajó egészen elsülyedt vele együtt a tenger mélyébe.

Azóta a darálócska még mindig darálja a sót a tenger fenekén, s bármennyi édes víz folyik is a tengerbe, az mégis mindig sós és keserü marad a kis daráló sójától, és az álnok rossz barát keserü könyeit.

UJ CSERESZNYE.

(Képpel a 336. lapon.)

FZRIVEL terem a fán a
Cseresznye,
Szaladj Erzsí a szőlőbe
Szedjed le!
Szedjed, hozzad! Kosarad ott
A falon!
Szalad Erzsí. A kis Kanut
Nagy rohanva utána fut,
»Ezt is rakd meg, ha bele jut —
Itt a szalma-kalapom!

A MAJMKRÓL.

(Képekkel a 324. és 325. lapokon.)

Több ízben beszéltem már nektek és bizonyosan máshol is olvastatok és hallottatok már érdekes dolgokat a majmokról, ezekről az okos, virgonczi állatokról, melyek közül némely faj annyira hasonlít az emberhez. Régóta kísérik figyelemmel a tudósok a különböző majmok szokásait s mindig új és érdekes leírásokat közölnek ez állatok magaviseletéről ugy szelid, mint vad állapotukban s most én is néhány újabb érdekes történetkét akarok nektek elmondani.

Nem régiben egyik európai nagyváros állatkertjében volt egy simpanz-majom, mely nagyon vig és kedves fickó volt, reggeltől estig folyton játszott és tréfalkozott. Ha épen játszó eszköze nem akadt, akkor önön magával játszott, ide s tova gurult a földön, mint egy labda, vagy a lakkhelyében felakasztott vastag kötelen ügyesen tornázott s különféle gyakorlatokat tett. Más majmok után nem kívánczolt, a mi a fogságba zárt majmoknál egyáltalában igen gyakran szokott megtörténni. Egy alkalommal midőn tágas ketreczében ült, egy látogató hathónapos kis leánykáját mutatta meg neki. Nagyon meg volt lepetve, kimeresztett szemekkel tekintett reá, a jobb kezét a kis leánykának barátságosan oda nyujtá. Másként viselte magát idős gyermekekkel szemben, kik többször csintalanságból incselkedtek vele, bosszantották. Különben ha látta, hogy nem bántják, akkor barátságosan játszott velök. Nagyon kedvelte az ismerős gyermekeket, ezekkel folyton mulatott, anélkül, hogy megsértette volna őket. Néha a kert fővenyén fel s alá szabadon járkált szolgájával. Különös kíváncsiságot tanusított a ketreczbe zárt állatok iránt, melyek társaságában sokáig időzött. Kezét a ketreczen át benyujtva, játszadozni akart, de ezek, félve tőle, elfutottak.

A szolgálta csak egyet szolt Mollinak, ez volt a simpanz neve, azonnal egy más tárgyra figyelt. Így például, ezt mondá: »Molli, nézd csak a kacsákat!« Ekkor Molli a ludak felé nézett. »Molli, te a ludakra nézesz!« A mire persze Molli megfordult és a kacsák felé tekintett.

A mint a kertben össze-vissza járkáltak, a kanyargós utakon gyakran kis gyermekekkel találkoztak. Molli azonnal fölemelte csinos ostorát, legkevésbé abból a szándékból, mintha bántani akarta volna őket, hanem csupa tréfálgatásból. Ha leánykával találkoztak, akkor a szolgának ineni kellett Mollit: »Pfu Molli, ne bántsd őket, hiszen ezek lánykák!« Molli rögtön leeresztette kis ostorát, s jobb kezét barátságosan oda nyujtá.

Egy alkalommal egy paraszt gyereket szőgyenített meg, minthogy ő késsel és villával evett, míg a paraszt fiu ujjait használta, s ezekkel szedte ki a húst a tálból. A fakanalat, melyet délben a szolgálja tett eléje, nevelt módon a kezébe vette, s ügyesen használta. A falatokat nem kézzel, hanem e kanállal szedte ki. Ezeket mind önmagától tette, mert az etető szolgálta korán hozzá szoktatta az illedelmes evéshez.

Igen érdekes volt, midőn vig társaság közé vegyült. Az asztal mellé ültették, eléje néhány palaczk bort tettek. Ügyesen megfogott egy palaczkot és töltött belőle magának. Látta, hogy az asztal körül mindnyájan koczingatnak; ő is oda nyujtá poharát és koczingott velök. — A terem egyik oldalán egy igen vig öreg ur ült. A mint ez véletlen üres poharát elejté, mely rögtön eltört, Molli szintén kezébe vett egy poharat és ő is elejté, csak hogy az ő pohara tele volt borral, és így az szétlocssant a padlón. Molli mohón oda ugrott és szürcsölni kezdte a bort. A kedélyes társaság erre jóízűen kezdett nevetni. — Molli látta, hogy mindnyájan jóízűen nevetnek, ő is nevetni akart, nyi-

togatta száját s furesa rikácsoló hangokat nyögött ki. — Midőn pedig az urak hazafelé készülődtek és kiki kalapját fejére tette, Mollí szintén valamit akart fejére tenni, de miután nem talált semmit se, tehát az előtte levő tálat hirtelen felfogva, fejére borítá. De fején nem maradhatott sokáig, mert folytonos izgás-mozgására a fejéről lecsuszott, a mi persze ismét nagy derültséget idézett elő a vendégség közt.

Legjobban érezte magát otthon a szobákban; itt ide s tova szaladgált, a szekrényeket kinyitotta, mindent összevissza forgatott. A legyezőt megtalálva, egy karszékbe ült, s legyezgette magát. Jobb kezében pedig egy széles lapu légy-csapót tartott, a melylyel a feléje szálló legyeket agyon ütögette.

Szobájában egy nagy üveg szekrényben különféle kitömött állatok voltak. Mollí azt hitte, hogy ezek élők. — Óra-hosszant járkált föl-alá, keresve egy nyílást, vagy pedig az ajtót, hogy bemehessen közéjük s velök játszassék. Miután minden keresgélése hiába való volt, vállait rángatta s boszankodva távozott. Ha az est közelgett, tudta, hogy neki le kell fekiüdnie. Meleg időben kezét feje alá tette s így aludt, mint ezt az ember szokta tenni, míg ellenben hűvös időben meleg takaróba burkolódzott.

Ha bárki jött ketreczéhez, a kit jól ismert, akkor oly gyorsasággal és ügyességgel tornázott, mint a gyermekek vizsgálat alkalmával, midőn ki akarják magukat tüntetni. Estefelé, ha a szolga bement ketreczébe, azonnal vállaira csimpeszkedett, mint egy csintalan gyermek, örvendve ölelgetni kezdte. Ezután lakásába érve a szolga mellé ült, s együtt barátságosan vacsorálgattak.

Az ételek és italok közül legjobban szerette a czukros eledeleket és a theát, melyet mindég nagy élvezettel szürcsölgetett. Vacsora után ismét néhány perczig játszogatótt, míg végre kifáradva lefe-

küdt. Másnap korán fölkelve folytatta tarka-barka életmódját, addig: míg egy napon meghülés folytán megbetegedett. Tüdőbajba esett szegény és bár rögtön orvost hívtak s nagy gondnal ápolták, rövid idő alatt meghalt.

A fogságban levő majmokat, hogy annál hivebb rajzokat kaphassunk róluk, le szokták fényképezni. Majom koma azonban ezt nem igen szereti, mert a fényképész műeszközétől fél, mint valami ágyutól. A bátorság általában nem tulajdonsága a megszelidült majomnak, mely ugyancsak örül, mikor a veszedelmesnek hitt fotografus eszköz elől elmenekülhet. (Lásd a képet 325. a lapon.)

A forró égöv alatti őserdőkben élő vad majmok persze nem olyan »miveltek«, de azok is ügyes és vidám állatok s hogy milyen bohókás tréfákat üznek, arra érdekes példát mond egy utazó, aki Dél-Amerikában járván, egyebek közt ezt írja:

»Egyszer kedvem kerekedett kirándulást tenni amaz őserdőbe, melyek az Amazon *) folyam mellett terülnek el. Két barátom, kiket felszólítottam, nem volna é kedvök velem tartani, örömet adta beleegyezését. Vezetőkül két jó markos legényt fogadtunk, s miután lösszerrel, élelemmel jól elláttuk magunkat, elindultunk. Estefelé már az erdő egy tisztásán vacsoráltunk hatalmas tűz körül, melyet a ragadozó állatok elijesztésére raktunk, mert ezek ordítása köröskörül föl-föl hangzott. Végre lefeküdtünk s nyugodt pihenés után más nap reggel kényelmesen folytattuk utunkat. A nap alig hatott át az óriási fák sűrű lombzatán, s megaranyozta a különféle színű kolibrik fényes tollazatát. Kajdácsok csapatjai röptek el fejkünk fölött, s hangosan rikácsolva siettek tova, a mint bennünket megláttak. Majd egy-egy vad

*) Amazon folyam Dél-Amerikában, a világ legnagyobb folyama, mert folyása 770 mértföld hosszú. Az atlanti tengerbe szakad, s ott hol a tengerbe ér, 12 mértföld széles.

páva riadt fel közeleddünkre, s ijedten menekült az erdő sűrűjébe. Gyönyörködve haladtunk tovább, a magas fűben gázolva, melynek szálain millió harmatcsepp gyöngyei fénylettek — midőn egyszerre iszonyu majom-ordítás ütötte meg füleinket. — Gyorsan kézbe kaptuk fegyvereinket, gondosan megvizsgáltuk, és a zaj felé indultunk.

Ovatosan haladva, nemsokára egy tisztás szélén állottunk; a tisztáson mintegy három-négy ezer majom volt egybegyűlve. Ezek csapták azt az iszonyu lármát. A tisztást egy három négy ölnyi széles, s igen sebes patak szelte keresztül, melynek innenső s tulsó partján, épen egymással átellenben egy-egy óriási fa állott. A majmok nyilván a tulsó partra akartak átmenni, de átugorni nem bírván a széles vizet, egy csomóba gyűlve tanácskozni kezdtek.

Mi középük akartunk löni, de egyik vezetőnk kért, ne lőjjünk, mert most rögtön valami érdekes, mulatságos jelenetnek leszünk tanúi.

A majmok ezalatt csöndesen tanácskoztak, s egyszer iszonyu, le nem írható sivítással az egész csoport a patak innenső partján álló fára mászott. Mi kíváncsián néztük, mit fognak ezek ott művelni?

Midőn az egész csapat már a fán volt, a legnagyobb s legerősebb a fa legmagasabb csucsára mászott, s ott farkát egy jó erős galyra csavargatva, fejével lefelé esüngött. — Egy másik majom ennek teste körül csavarta farkát, egy harmadik a második, egy negyedik a harmadik körül: s ez mindaddig folyt, míg az utolsó majdnem a patak vizét érintette. Most az eleven lánc lassan-lassan hímálódzni kezdett, mindig jobban-jobb n, míg végre oly mozgásban volt, hogy a legalól levő majom megkaphatta a tulsó parton álló fa egyik magasán fekvő ágát s így a patak mintegy át volt hidalva. Most az egész majom-

csapat elindult, s ez eleven hidon az utolsóig szerencsésen átugrált a tulsó parton álló fára. (Lásd a képet a 324 lapon.) Midőn már az utolsó is átment, akkor meg az innenső parton álló fába kapaszkodó majom eresztette el az ágát. Az eleven hid átcsapódott a tulsó partra, s a majmok a fa ágaiba kapaszkodva szétoszlottak. Most az egész csapat ordítva, visítva, ágról-ágra ugrálva, csakhamar eltűnt a sűrű erdőben szemünk elől.

Mi jóízűt neveltünk a majmok e találékonyságán, s utunkat jókedvvel folytattuk tovább.

KÉPREJTVÉNY.

n n n n

N M N

m n m

n n n n

N N N

m n m

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XIV. köt. 18-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Nyáron érik a mák.“

Helyesen fejtették meg: Laubocher Ernő, Liphay Béla, Stáhlly Ödön, Schön Terecz és Emil, Mezey Arthur, Buday Emma, Reiner testvérek, Pázmány Zoltán, Obetkó Dezső, Konrád Angéla, Epstein Gyula, Umbach Lajos és Géza, Jurisics Milike, Bickel Angela és Irén, Alter Béla és Géza, Zinsenheim Ilon és Terecz, Falcsik Margit, Dezső és Gábor, Boleman Sándor és Árpád, Mojsisovics Vilmos, Pécsy Angyalka, Török Irén, Nagy Margit, Kohn

Julesa,
Soma,
Popper
Lajos,
és Jós
Heléna,
Iréne,
és Fer
zella,
Radim
min, S
Strasse
Kellner
men Er
vika,
Elek,
Bogyay
sitz K
Demet
Balezá
Berta,
Nina és
Body
Jellacl
Iván, E
Dérczy
Béla,
Vilmos
Schiffe
Fischl
Krausz
Freud
Paulov
Leopol
Margit
Nagy
Margit
plajbá
riská,
ger Pa
Lojzik
Halbr
Sándor
Ödön,
Prand
és La
Amáli
Imre,
lits S
Kálmá
Antiká
liszt
Malvin
Nina é
Kohn

A
zölt re

Julesa, Obetkó Dezső, Dobez Margit, Kranczthor Soma, Schmidl Margit, Malatinszky György, Popper Zsiga, Szász Ilon és József Domján Lajos, Ebeczky Róza és Anna, Zatlukál Erzsike és Jóska, Balogh Ilona, Virág Irénke, Elsner Heléna és Aurél, Feiler Lázár, Matékovics Irénke, Küllely Elemér, Valtér Vilma, István és Ferencz, Sommer Géza, Böhm Laura és Gizella, Koch Béla, Fischer Sándor, Adler David, Radimetzky Viola, Kovács Dezső, Henk Hermin, Szalay József, Diel Gusztika, Fuchs Róza, Strasser Sándor, Jóny Gyula, Rottenbiller Fülöp, Kellner Eszti, Veisz Száli, Winkler Flóra, Kelemen Emma és Aranka, Bodó Lajos, Feleki Ludovika, Wallenstein Aladár és Mór, Baky Riza és Elek, Polatsik Jenő, Sey Szilveszter és Tamás, Bogyay Leontin, Scheidl Károly és Gusztó, Lositz Karolina, Polakovits Ernő, Altver Jozefa, Demeter Albert, Balás Irénke, Zakariás Szidónia, Balezár Irénke, Siska Erzsike, Gööz József, Vári Berta, Sándor és József, Scholcz Erzsike, Auber Nina és Vilmos, Diemár Ernő, Hollitscher Arthur, Bódy Irma, Spitzer Kornelia, Janicsád Mariska, Jellachich Lajos, Grünhut Aurél, Prandtner Iván, Rácz Irénke, Schwarcz Janka és Zsigmond, Dérczy Ferencz, Bisztray Jóska, Szentirmay Béla, Baczó Erzsi, Anna és Etelka, Szirmay Vilmos, Detrich Mariska, Szilágyi Erzsike, Schiffer Miksa, Freud Sándor, Laufer Margit, Fischl Miksa, Hirsch Ödön, Lövinger Sándor, Krausz Berta, Kron József, Schwartz Ignác, Freud Mili és Zsiga, Bildhauer Róza és Andor, Paulovics Amália és Reicher Irma, Burger Vilma, Leopold Róza és Gyula, Csapó Dani, Bernády Margit, Arás János, Himfy Irma, Ilka és Géza, Nagy Flóricza, Dapsy Viktor és Villi, Idrányi Margit, Weisz Géza (nem illik ilyen hanyag plajbászos firbantást beküldeni. F. b.) Nagy Mariska, Jakabfy Klára, Ulrich Etelka, Treichlinger Paula, Kalmár Margit, Szilávy Irma, Tarnay Lojzika, Merza Gizella, Hauszner Gabriella, Halbrohr Mór és Sándor, Kugel Jakab, Lengyel Sándor, Kovács Elemér, Lenkes Árpád, Németh Ödön, Schwarcz Arthur és Gyula, Ghyecy Anna, Prandtner József és Béla, Hamburg Albin, Géza és Lajos, Bodola Irma, Meczner Sándor, Bogos Amália, Somogyi Birike, Dienes Gábor, Filesz Imre, Schenek Irma, Radulovics Stefania, Mikolits Szeréna, Dubez Károly, Jezovits Ilona és Kálmán, Kolener Endre, Fodor Rózsika és Antika, Szlavkay Jolán, Irma és Zoltán, Szibeniszt Anna, Farkas Szeréna, Horvath Ida és Malvin, Schmidl Laura, Tar Klementin, Ullmann Nina és Mór, Fürst László, Kaczvinszky Jánoska, Kohn Sándor és Ali.

*

A »Kis Lap« XIV. köt. 17-ik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték:

Lipthay Béla, Filesz Imre, Dubez Károly, Kaczvinszky Jánoska, Fodor Rózsika és Antika, Bedő Imre, Porges Izidor, Hauszner Mariska és Ilonka.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Nagy Aladár. Nem a »Kis Lap«-ba való bár, de jó. — Stáhly Ödön. Örülnék, ha a magad rajza volna, melyet beküldtél, mert ügyes ám. A közlést egyébként nem engedi meg a szerénység. — Jászberénybe. A színlapot érdeklődéssel olvastam és örülni fogok, ha az előadás eredményéről tudósítást kapok. — Farkas Szeréna. Egy kis változtatással meg fog jelenni. — „A meghiusult nagy öröm.“ Nem válik be sem tárgyánál, sem előadásánál, de még csak nyelvénél fogva sem. Milyen magyarság már ez, hogy: »arcsza a rózsza színével *sympathys* volt«! Így nincs magyar értelme, mert e görög szónak szokásos német alakját használja ön görög-magyar helyesírással e. h. »sympathisch«, mint a hogy írják németül: »komisch, himmlisch« stb. Meg tovább »idelye volt« e. h. ideje s ehhez hasonló vétségek szüntén igazolják ítéletünket. A kézirat egy hétig átvehető. — Meczner Sándor. Minek oda aposztrofus? Hiszen egészen szabatos! Áadtam a metszőnek. Ujabb írást is csinósak tartom. — Hamburg testvérek. Ha nem vettetek választ a levélre, ez azt mutatja, hogy nem kaptam meg. Talán nem volt teljesen bérmentesítve, amely esetben minden levelet, ha nem ismerős kéztől jön, visszaütisít a szerkesztőség. — „Etetés.“ A versben akad egy-egy jó sor, de versnek nem tekinthető, mert mérettől s rímtől ugyancsak elrugaszkodott ám! A festett kép nem rossz másolat. (Ugy ne olvasd hogy: másolat.) — Landau. A melyek jók a csomóban, azok már megjelentek; a többi nagyon is könnyű Szorgalmad azonban, ha fontosabbat nem mulasztottál vele s szabad óráidban rajzolgattad, elismerésre méltó. — Piliszy Jerne és Sarolta. A ti cserebogaraszi expedíciótok valóban érdekes. Huszonkét zsák cserebogarat szedni tíz nap alatt, valódi vitézség! Bár mindenütt a hazában akadnának olyan tevékeny apró népek s felnőttek, akik e kártékony bogarat hajnalban, mikor megmerevedik, lárzáknak a fáról s bokorról. Akkor bizony több és jobb gyümölcsöt is ennénk s küldenénk is ki a külföldre, hol a magyar gyümölcs, zamatos volta miatt, nagy becsben áll. Ti pedig méltán megérdemeltétek hogy, a szó legszorosabb értelmében, fáradságtok gyümölcsait szedjétek ép oly bőven, mint a mily bőven azokat az Isten-akárlhova-tegye-cserebogarakat! — Bickel Angela és Irén. A mostani küldeményből is használok vagy kettőt. — Leip-

nitzer István. A nemz. muzeum leírásában a dolog könnyebb végét fogtad. De nem is lehet oly gazdag gyűjteményt tiz rövid sorban le-

írni — **Detrich Mariska.** Ha te annyira jeles elmé vagy, hogy a »K. L.« utóbbi képrejtvényét »a neveltségig könnyűnek« találod, úgy csak

ÚJ CSERESZNYE. (Lásd a 331. lapon.)

örülhetsz rajta, ami azonban nem zárja ki azt, hogy azok, amelyeket beküldtél, könnyűek a »neveltségesebbségig«, (ugy-e hogy szép szó?) Amit

azonban fájdalommal nélkülözők levelkédben, az a tisztelet hangja. N e k e m nem esik károm vele.

(Vége következik.)

Felölős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület.
Budapest 1878. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.